

Közösségi interjúk összefoglalása – kiegészítés

Települések bemutatása

Lakónépesség száma és megoszlása 2015. év végén

2015. év	Lakónépesség az év végén					
	Összesen (fő)	A nők száma (fő)	A férfiak száma (fő)	0-14 évesek száma (fő)	15-64 évesek száma (fő)	65 évesek és idősebbek (fő)
Varga	82	43	39	10	56	16
Felsőegerszeg	123	63	60	16	79	28
Mindszentgodisa	836	428	408	158	560	118
Baranyajenő	417	216	201	76	295	46
Gödre	844	434	410	107	589	148
Szágy	134	66	68	25	82	27

1

Varga: Törpefalú és zsáktelepülés. 2015-ben az élve születések és halálozások száma is 1 fő volt. 2015-ben az elvándorlás volumene (11fő) magasabb volt, mint az odavándorlásé (6fő). Népesége csökkenő tendenciát mutat. A lakosság 60%-a magyar, 30%-a roma és 10%-a egyéb nemzetiségű. Lélekszámahoz viszonyítva aktív társadalmi élet zajlik, helyi civil szervezetek részvételével. A településen mozgókönyvtár, faluház található. Elérhető az internet, kábeltv és mobil postai szolgáltatás. A szennyvízelvezetés és gázhálózat egyelőre nincs kiépítve. Egy működő vállalkozás és egy civil szervezet található Vargán. 14fő közfoglalkoztatott és 1 fő falugondnok dolgozik helyben, kb. 10 fő ingázik másik településre. A munkanélküliek száma 3fő volt.

Felsőegerszeg: Aprófalú és zsáktelepülés. A Baranya-csatorna völgye mellett, Sásdtól alig másfél kilométerre fekvő település a Hegyhát viszonylag kedvező adottságokkal rendelkező kistelepülései közé tartozik. Az előregedő lakosság kb. 80%-a magyar, 20%-a roma. A kis lakosságszámmal képest pezsgő közösségi élet, rendszeres programok jellemzik Felsőegerszeget. A faluházban mozgókönyvtár, teleház szolgáltatás érhető el. A vezetékes vízhálózat 100%-os, a szennyvízelvezetés 80%-os kiépítettségű. Gázhálózat nincs. 9fő dolgozik helyben, 35fő pedig ingázik más településre. 11 közmunkás és 17 munkanélküli volt a településen 2015 év végén. Két vállalkozás, munkáltató van a településen, mindkettő az agrár-szektorban.

Mindszentgodisa: Kisfalú, népesége száma csökkenő tendenciát mutat, mivel a halálozások száma magasabb, mint az élve születések száma, illetve az elvándorlás-odavándorlás egyenlege is negatív. A népesség 59 %-a magyar, 30%-a roma és 11%-a német. A nemzetiségi önkormányzatok aktívan részt vesznek a közösségi életben. Ezen felül két civil-szervezet működik. Mindszentgodisán található művelődési ház, óvoda 60fő gyerekkel, általános iskola 120fő tanulóval, védőnő, háziorvos, mobil gyógyszertár és posta. Vezetékes vízhálózat és egyedi szennyvízkezelés van a településen, gázhálózat azonban nincs. Tizenegy helyi vállalkozás (foglalkoztató) mellett 88fő ingázik más településre, 63fő közmunkás és 13fő munkanélküli volt a településen.

Baranyajenő: Aprófalú, a lakosság 90%-a magyar, 10%a roma. A népesség száma csökkenő tendenciát mutat, mivel a halálozások száma magasabb, mint az élve születések száma, illetve az elvándorlás-odavándorlás egyenlege is negatív. Roma Nemzetiségi Önkormányzat is működik a településen. Baranyajenőn

közösségi tér, könyvár és óvoda található 21 fő gyerekkel. Vezetékes víz van, szennyvízelvezetés és gázhálózat azonban nincs kiépítve. A foglalkoztatási helyzetet tekintve 30 fő közmunkás, 10 fő egyéb alkalmazott dolgozik helyben, és 30 fő ingázik más településre, ezen felül 20 fő munkanélküli volt a településen.

Gödre: Kisfalu, a népesség 78%-a magyar, 10%-a roma és 12%-a német. Roma és német nemzetiségi önkormányzat működik, akik aktívan részt vesznek a közösségi életben, a négy helyi civil szervezettel együtt. A Művelődési Ház és Könyvtár mellett két Községi Ház és egy Múlház is működik a településen. Ez utóbbi a svábság mindennapjait, tárgyait, viseletét, tevékenységét bemutató épület. A Gödrei Tündérbert Óvoda 12 fő gyermeket, a Gödrei Körzeti Általános Iskola 113 fő tanulót foglalkoztat. A településen védőnői szolgálat és háziorvos is található. Vezetékes vízhálózat van a településen, szennyvízkezelési rendszer és gázhálózat nincs a településen. A településen 36 vállalkozás (13 helyi vállalkozás), és 27 egyéni vállalkozó tevékenykedik. Népszámlálási adatok szerint 149 fő a helyben foglalkoztatottak száma, amelynek kb. 40%-a a szolgáltatás jellegű ágazatban, 30%-a a mezőgazdaság és erdőgazdaság ágazatban, 30%-a pedig az ipar, építőipar ágazatban tevékenykedik. A foglalkoztatottak kb. 50%-a dolgozik más településen, a szakterületi megoszlás hasonló a helyben foglalkoztatottakéhoz. az ingázók száma 153 fő. 21 fő közmunkás mellett a regisztrált munkanélküliek száma 81 fő volt.

2

Szágy: Aprófalú és zsáktelepülés. A népesség 69%-a magyar, 20%-a roma és 10%-a német. a falu a Zselic baranyai részén helyezkedik el. A településen nagy só-koncentrációjú nátrium-kloridos és hidrogén-karbonátos hévizet tártak fel. Roma és német nemzetiségi önkormányzat működik, akik a közösségi életben is aktív szerepet töltenek be. A faluházban mozgókönyvtár és internet szolgáltatás elérhető. Vezetékes víz van, szennyvízelvezetés és gázhálózat azonban nincs kiépítve. Szágyon két munkaadó, vállalkozás működik. A településen 3 fő dolgozik, a szolgáltatás ágazatban. Más településre ingázik 3 fő, akik az ipari és a szolgáltatási szektorban dolgoznak. 10 fő közmunkás mellett 5 fő munkanélküli volt, számuk azonban csökkenő tendenciát mutat.

A közösségfejlesztés szempontjából releváns problémák

- A különböző generációk számára különböző igényű programok és elérési módokat kell alkalmazni,
- A zsáktelepülési jelleg a helyi közösségeket maximálisan támogatja, a térség közösségi folyamatait gátolja,
- Etnikumi konfliktusok,
- Életszínvonal közti különbségek,
- Akadálymentesítés hiánya, nem megfelelőse,
- Kevés közösségépítő program,
- Községi együttműködések hiánya,
- Csekély jelenleg a társadalmi tőke,
- A közösségi élet az önkormányzati szervezésű programokra korlátozódik,
- Együttműködés hiánya a civil szervezetek, az önkormányzatok és a gazdálkodó szervezetek között,
- Civil szervezetek hiánya.

Levonható következtetések

Varga: A közösségfejlesztési szempontból releváns problémák közül a települést különösen érintők, a településre különösen jellemzők: A

zsáktelepülési jelleg a helyi közösségeket maximálisan támogatja, a térség közösségi folyamatait gátolja, kevés közösségépítő program, Községi együttműködések hiánya, mérsékelt jelenleg a társadalmi tőke, a közösségi életre jellemző az önkormányzati szervezésű programok túlsúlya.

A jellemzően felsorolt problémák másik csoportja egyértelműen a helyi gazdaság állapotának nem megfelelőségére utal. Ebben a tekintetben is nagyon fontos lesz a településközi együttműködések szorosabbra fűzése, mely hatékonyabb érdekérvényesítési lehetőséget biztosít.

A településhez való kötődés az interjúban résztvevők nagyobb hányadára jellemző, a szülőfalu, a természet, a nyugalom, a csend szeretete, az emberek közvetlensége döntő tényező az identitástudat kialakulásában.

Az interjúk konklúziója, hogy az emberek hajlandóak – lehetőségeikhez mérten – saját tevékenységükkel is hozzájárulni lakóhelyük, közösségük fejlődéséhez/fejlesztéséhez.

A közösségépítő folyamat az interjúkkal még csak az érdeklődés felkeltésének fázisába jutott, a SWOT analízis elkészítése, fejlesztendő területek meghatározása/fontossági sorba rendezése, a fejlesztési stratégia, fejlesztési terv, fejlesztési beavatkozások kidolgozása közösségi megbeszélések szervezését/tartását indokolja és teszi szükségessé.

Felsőegerszeg: A közösségfejlesztési szempontból releváns problémák közül a települést különösen érintők, a településre különösen jellemzők: A különböző generációk számára különböző igényű programok és elérési módokat kell alkalmazni, a zsáktelepülési jelleg a helyi közösségeket maximálisan támogatja, a térség közösségi folyamatait gátolja, kevés a közösségépítő program, a közösségi életre az önkormányzati szervezésű programok túlsúlya a jellemző, hiányoznak a civil szervezetek.

A felsorolt problémák között a település gazdasági-szociális helyzetét, infrastrukturális ellátottságát érintők is voltak. Elmondható, hogy a helyi munkalehetőség hiánya, a szolgáltatások színvonalának nem megfelelő volta, az infrastrukturális hiányosságok is intenzíven foglalkoztatják a településen élőket.

A településhez való kötődés az interjúban résztvevők nagyobb hányadára jellemző, a szülőfalu, a természet, a nyugalom, a csend szeretete, az emberek közvetlensége döntő tényező az identitástudat kialakulásában.

Következtetesként levonható, hogy a felsőegerszegiek is szívesen részt vesznek személyesen is településük, települési közösségük fejlesztésében.

A közösségépítő folyamat az interjúkkal még csak az érdeklődés felkeltésének fázisába jutott, a SWOT analízis elkészítése, fejlesztendő területek meghatározása/fontossági sorba rendezése, a fejlesztési stratégia, fejlesztési terv, fejlesztési beavatkozások kidolgozása közösségi megbeszélések szervezését/tartását indokolja és teszi szükségessé.

Mindszentgodisa: A közösségfejlesztési szempontból releváns problémák közül a települést különösen érintők, a településre különösen jellemzők: A különböző generációk számára különböző igényű programok és elérési módokat kell alkalmazni, etnikumi konfliktusok, életszínvonal közti különbségek, akadálymentesítés hiánya, nem megfelelősége, kevés közösségépítő program, közösségi együttműködések hiánya, csekély jelenleg a társadalmi tőke, együttműködés hiánya/nem megfelelő volta a civil szervezetek, az önkormányzatok és a gazdálkodó szervezetek között.

A résztvevők a települési társadalmon belüli feszültség jelenlétét is említették, és fontosnak tartották annak feloldását. A helyi munkalehetőségek/munkahelyek számának, a helyi fejlesztésekre rendelkezésre álló források növelését is fontosnak ítélték meg, a település gazdasági fejlődése érdekében.

A településhez való kötődés a beszélgetésben résztvevők nagyobb hányadára jellemző, a szülőfalu, a természet, a nyugalom, a csend szeretete, az emberek közvetlensége döntő tényező az identitástudat kialakulásában.

Az interjút adók személyes közreműködéssel is szívesen segítenek településük, közösségük fejlesztésében.

A közösségépítő folyamat az interjúkkal még csak az érdeklődés felkeltésének fázisába jutott, a SWOT analízis elkészítése, fejlesztendő területek meghatározása, fontossági sorba rendezése, a fejlesztési stratégia, fejlesztési terv, fejlesztési beavatkozások kidolgozása közösségi megbeszélések szervezését/tartását indokolja és teszi szükségessé.

4

Baranyajenő: A közösségfejlesztési szempontból releváns problémák közül a települést különösen érintők, a településre különösen jellemzők A különböző generációk számára különböző igényű programok és elérési módokat kell alkalmazni, életszínvonal közti különbségek, akadálymentesítés hiánya, nem megfelelése, kevés közösségépítő program, közösségi együttműködések hiánya, csekély jelenleg a társadalmi tőke, a közösségi élet az önkormányzati szervezésű programokra korlátozódik, együttműködés hiánya a civil szervezetek, az önkormányzatok és a gazdálkodó szervezetek között, civil szervezetek hiánya. Egyéb, a település gazdasági, szociális, társadalmi helyzetét érintő problémákat is meghatároztak az interjúalanyok, ilyenek például a helyi szolgáltatások színvonalának nem megfelelő volta, és hiánya, a munkalehetőségek korlátozott száma, a köz- és közlekedésbiztonság hiátusai, a tömegközlekedés nem megfelelő volta.

A településhez való kötődés a résztvevők nagyobb hányadára jellemző, a szülőfalu, a természet, a nyugalom, a csend szeretete, az emberek közvetlensége döntő tényező az identitástudat kialakulásában.

Az interjút adók személyes közreműködéssel is szívesen segítenek településük, közösségük fejlesztésében.

A közösségépítő folyamat az interjúkkal még csak az érdeklődés felkeltésének fázisába jutott, a SWOT analízis elkészítése, fejlesztendő területek meghatározása, fontossági sorba rendezése, a fejlesztési stratégia, fejlesztési terv, fejlesztési beavatkozások kidolgozása közösségi megbeszélések szervezését/tartását indokolja és teszi szükségessé.

Gödre: A közösségfejlesztési szempontból releváns problémák közül a települést különösen érintők, a településre különösen jellemzők: A különböző generációk számára különböző igényű programok és elérési módokat kell alkalmazni, etnikumi konfliktusok, életszínvonal közti különbségek, akadálymentesítés hiánya, nem megfelelése, közösségi együttműködések hiánya, csekély jelenleg a társadalmi tőke, a közösségi élet az önkormányzati szervezésű programokra korlátozódik, együttműködés hiánya a civil szervezetek, az önkormányzatok és a gazdálkodó szervezetek között, aktív civil szervezetek hiánya.

Gazdasági, társadalmi, szociális szempontból fontos/releváns problémák: A helyben igénybe vehető szolgáltatások színvonalának emelése, körének bővítése, a helyi társadalomban jelen lévő belső feszültségek mérséklése/feloldása, a turisztikai lehetőségek/adottságok feltérképezése és hasznosítása, a helyi értékek felkutatása, megőrzése, a másság elfogadásának erősítése, annak megismerésével.

A településhez való kötődés a résztvevők nagyobb hányadára jellemző, a szülőfalu, a természet, a nyugalom, a csend szeretete, az emberek közvetlensége döntő tényező az identitástudat kialakulásában, erősödésében.

Az interjút adók személyes közreműködéssel is szívesen segítenek településük, közösségük fejlesztésében.

A közösségépítő folyamat az interjúkkal még csak az érdeklődés felkeltésének fázisába jutott, a SWOT analízis elkészítése, fejlesztendő területek

meghatározása, fontossági sorba rendezése, a fejlesztési stratégia, fejlesztési terv, fejlesztési beavatkozások kidolgozása közösségi megbeszélések szervezését/tartását indokolja és teszi szükségessé

Szágy: A közösségfejlesztési szempontból releváns problémák közül a települést különösen érintők, a településre különösen jellemzők: A különböző generációk számára különböző igényű programok és elérési módokat kell alkalmazni, a zsáktelepülési jelleg a helyi közösségeket maximálisan támogatja, a térség közösségi folyamatait gátolja, kevés közösségépítő program, közösségi együttműködések hiánya, csekély jelenleg a társadalmi tőke, a közösségi élet az önkormányzati szervezésű programokra korlátozódik, civil szervezetek hiánya.

Egyéb, a helyieket foglalkoztató problémák: Nem megfelelő az infrastrukturális ellátottság (Pl.: játszótér, sportpálya, közösségi tér esetében.), a helyi gazdaság élénkítésre szorul, nincs helyben munkalehetőség, nem megfelelő a tömegközlekedés, a helyben igénybe vehető szolgáltatások színvonala nem megfelelő.

A településhez való kötődés a résztvevők nagyobb hányadára jellemző, a szülőfalu, a természet, a nyugalom, a csend szeretete, az emberek közvetlensége döntő tényező az identitástudat kialakulásában, erősödésében.

Az interjút adók személyes közreműködéssel is szívesen segítenek településük, közösségük fejlesztésében.

A közösségépítő folyamat az interjúkkal még csak az érdeklődés felkeltésének fázisába jutott, a SWOT analízis elkészítése, fejlesztendő területek meghatározása, fontossági sorba rendezése, a fejlesztési stratégia, fejlesztési terv, fejlesztési beavatkozások kidolgozása közösségi megbeszélések szervezését/tartását indokolja és teszi szükségessé

A települési interjúkban megfogalmazottak alapján megállapítható, hogy a projektben résztvevő településeken élők hátrányos helyzetű mind demográfiai, társadalmi, mind gazdasági helyzetét tekintve. Az infrastrukturális ellátottság tekintetében a kisebb lélekszámú települések jelentősebb hiányosságokkal küzdenek, egyes közszolgáltatások, kulturális és egyéb szolgáltatás/alapszolgáltatás csak településközi együttműködések révén valósulhat meg illetve emelhető annak színvonala. A települések gazdasági fejlődése azonban nem valósulhat meg azok közösségeinek fejlesztése/erősítése nélkül.

A projekt átfogó céljai:

- Kezdeményező és cselekvő helyi közösségek, közösségi szerepvállalás erősödése.
- Területi egyenlőtlenségek megszüntetése, egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése.
- Települések népességmegtartó képességének javítása.

A projekt átfogó céljai, a közösségfejlesztés legfőbb irányait mutatják, melyek a gazdasági fejlődés/fejlesztetőség folyamatának alappilléreit, első állomását képezik.

Varga, 2018. május 22.

Gruber Marianna